

Prijsherzieningsclausule

1 Inleiding

De voorgaande periode leidde de prijsherzieningsformule op een aantal werven tot een negatieve prijscorrectie. De wettelijkheid van de prijsherzieningsformule werd toen door een aantal aannemers in vraag gesteld. We bieden een clausule aan die in het bestek kan opgenomen worden om die kritiek te pareren.

2 De prijsherzieningsformule

Overheidsopdrachten worden geplaatst op forfaitaire basis (artikel 9 overheidsopdrachtenwet 2016) maar via een prijsherziening kan de vooraf afgesproken vergoeding van de opdrachtnemer aangepast worden in functie van de evolutie van economische en sociale factoren. De prijsherziening is gebaseerd op de **prijsevolutie** van de hoofdcomponenten van de kostprijs: loonkosten, materiaalkosten, grondstofprijzen of de wisselkoersen.

Opgelet, een opdrachtnemer kan alleen aanspraak maken op de herziening van zijn prijzen als dit in het bestek uitdrukkelijk geregeld wordt. Tegelijkertijd legt de wetgever een prijsherzieningsclausule op indien de opdracht van werken een bepaald bedrag of een bepaalde looptijd overschrijdt.

Bij opdrachten van werken moeten minstens twee componenten herzien worden, nl. lonen (S) en materialen (I). De prijsherzieningsclausule die in het bestek wordt opgenomen, moet zo goed mogelijk de **werkelijke evolutie** van de kostprijs benaderen. Daarom is voor deze opdrachten een koppeling aan de consumptieprijsindex of aan een ander indexcijfer moeilijk verdedigbaar.

De formule die we vaak hanteren, ziet er als volgt uit: $p = P(a \times s/S + b \times i/I + c)$ waarbij $a = 0,40$, $b = 0,40$ en $c = 0,20$. Deze waarden mogen in de loop van deze aanneming niet wijzigen.

- p = het aangepast bedrag rekening houdend met de schommelingen van de lonen en van de sociale lasten en verzekeringen, alsook de prijschommelingen der materialen, grondstoffen en verbruiksproducten
- P = het op basis van het contract vastgesteld bedrag van de staat
- S = het gemiddeld uurloon, van kracht tien dagen vóór de datum die voor het openen van de inschrijvingen is vastgesteld, verhoogd met het door de Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie aangenomen totaalpercentage van de sociale lasten en verzekeringen op dezelfde datum;
- s = het gemiddeld uurloon, van kracht op de aanvangsdatum van de in de betaling in mindering beschouwde maandperiode, verhoogd met het door de Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie aangenomen totaalpercentage van de sociale lasten en verzekeringen op dezelfde datum.
- i = indexcijfer met betrekking tot de kalendermaand vóór de aanvangsdatum van de in de
- betaling in mindering beschouwde maandperiode.

- I = indexcijfer met betrekking tot de kalendermaand vóór de datum die voor het openen van de inschrijvingsbiljetten is vastgesteld.

De **verplichting** om een prijssherzieningsclausule op te nemen geldt bij opdrachten voor werken waarvan de uitvoeringstermijn minstens 120 werkdagen of 180 kalenderdagen bedraagt of waarvan de raming gelijk is aan of hoger dan 120 000 euro. Er is **geen verplichting** voor opdrachten beneden een geraamd bedrag van 120 000 euro én wanneer de uitvoeringstermijn minder dan 120 werkdagen of 180 kalenderdagen bedraagt. Dit zijn cumulatieve voorwaarden, het volstaat dus niet dat het gaat om een opdracht met een beperkte waarde of met een beperkte uitvoeringstermijn. Beide voorwaarden moeten samen vervuld zijn.

De wettelijkheid van de prijssherzieningsformule wordt soms in vraag gesteld door aannemers als de prijssherzieningsclausule resulteert in een **negatief bedrag**. Dit is echter perfect mogelijk omdat de prijssherzieningsclausule in beide richtingen werkt: wanneer er een daling is van loonkosten of materiaalprijzen, zal de prijssherzieningsclausule aanleiding geven tot een overeenkomstige vermindering van het aannemingsbedrag. Aldus voldoet de prijssherzieningsformule aan de wettelijke vereisten.

3 Modelparagraaf voor in bestek

Er hoeft geen aangepaste prijssherzieningsformule per werf te zijn. Het lijkt ons wel aangewezen om in het bestek na de beschrijving van de prijssherzieningsformule, aan te geven dat die formule wel degelijk past bij de eigenheid van de opdracht en dat ze voldoet aan de wettelijke bepalingen. Daarvoor kan je gebruikmaken van volgende modeltekst:

“De prijssherzieningsformule opgenomen in dit bestek voldoet aan de voorwaarden opgelegd door artikel 38 van het KB Uitvoering.

De formule voorziet in de herziening van de prijzen op grond van de prijsevolutie van volgende hoofdcomponenten:

1° de uurlonen van het personeel en de sociale lasten

2° de materiaalprijzen als relevant element voor deze opdracht. De I-index is één indexcijfer dat de gewogen gemiddelde prijsontwikkeling weergeeft van meer dan 30 bouwmaterialen die op een doorsnee type bouwwerf van toepassing zijn. Deze I-index is een objectieve en controleerbare parameter.

De prijssherziening steunt bijgevolg op objectieve en controleerbare parameters en maakt gebruik van passende wegingscoëfficiënten: 0,40 voor de loongebonden kosten, 0,40 voor de materiaalprijzen en 0,20 voor de vaste, niet-herzienbare factor. De prijssherzieningsclausule weerspiegelt op die manier de werkelijke kostprijsstructuur voor deze opdracht.”

Het zijn net die elementen die we voor onze besturen in beeld brengen naar een aannemer toe die de wettelijkheid van de (negatieve) prijssherziening in twijfel trekt.

